

هشدار کارشناسان در پتروکم: وابستگی به شبکه برق، زیان صنعت را چندبرابر می‌کند

معاون توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان صندوق معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری با اشاره به موضوع ناترازی انرژی در کشور، گفت: به نقطه‌ای رسیدیم که هر صنعتی که وابستگی‌اش به شبکه برق ملی کشور بیشتر باشد، بیشتر متضرر خواهد شد و تقریباً همه صنایع این وابستگی را دارند.

به گزارش پایگاه خبری اکونوآوری، تورج امرایی، در نشست تخصصی توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر با رویکرد رفع ناترازی و ارتقا تاب‌آوری صنعت که در سومین رویداد ایران پتروکم برگزار شد، گفت: در حال حاضر صنعت برق کشور نزدیک به صد هزار مگاوات ظرفیت نصب شده در کشور دارد که نزدیک به ۶۴ هزار مگاوات آن تبدیل به قدرت می‌شود و مابقی آن به‌خاطر شرایط محیطی و ماهیت فناوری در اختیار نداریم.

وی افزود: بسیاری از صنایع کشور در سال‌های گذشته به‌صورت سنتی متکی به شبکه برق ملی کشور بوده‌اند و امروز به نقطه‌ای رسیدیم که هر صنعتی که وابستگی‌اش به شبکه برق ملی کشور بیشتر باشد، بیشتر متضرر خواهد شد و تقریباً همه صنایع این وابستگی را دارند.

امرایی با بیان اینکه کشورهای دیگر در حال گذار به سمت انرژی تجدیدپذیر هستند؛ اما ما گرفتار ناترازی انرژی هستیم، افزود: در اوایل ۲۰۲۵ و طبق گزارش آژانس بین‌المللی انرژی، ۱۹۰۰ گیگاوات ظرفیت نامی انرژی خورشیدی در جهان بوده است که از این میزان ۹۰۰ گیگاوات تنها سهم کشور چین است و این کشور پیش‌تاز و پیشرو در انرژی‌های تجدیدپذیر در جهان است.

وی افزود: طبق یک برآورد تقریبی در معاونت علمی ریاست‌جمهوری، نیاز مصرف انرژی ایران در سال ۱۴۱۴ بیش از ۵۷۰ تراوات می‌رسد که اگر فقط ۱۰ درصد آن را از انرژی تجدیدپذیر تأمین کنیم ۳۲ هزار و ۵۰۰ مگاوات باید ایجاد شود. در دنیا هم پیش‌بینی‌شده که در کنار منابع بادی و سایر منابع تا ۲۰۳۵ حداقل ۳۰ درصد انرژی را از خورشیدی تأمین کند.

معاون توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان صندوق معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری تصریح کرد: باید توجه داشت که بیش از ۴۰ درصد از ۱۹۰۰ مگاوات انرژی خورشیدی نصب شده در دنیا نیروگاه‌های روفتاپ یا سقفی هستند و خبری از نیروگاه مقیاس بزرگ نیست و تجربه نشان داده است که از نظر اقتصادی و زیرساختی، توسعه نیروگاه‌های کوچک گزینه مناسب‌تری نسبت به نیروگاه‌های متمرکز بزرگ است. براین‌اساس، در برنامه‌ریزی برای ظرفیت پنج هزار مگاواتی صنعت پتروشیمی، تمرکز بر نیروگاه‌های مقیاس کوچک می‌تواند نیاز به توسعه شبکه انتقال و توزیع را کاهش دهد.

امرایی یادآور شد: به همین دلیل شرکت‌های صنعتی و پتروشیمی‌ها باید به سمت برنامه‌های بهینه‌سازی انرژی حرکت کنند و در این مسیر می‌توانند از ظرفیت ماده ۱۱ قانون جهش دانش‌بنیان استفاده کنند.

وی، با تأکید بر اینکه انرژی‌های خورشیدی و بادی به‌تنهایی راه‌حل کامل رفع ناترازی نیستند، تصریح کرد: این منابع می‌توانند به تعدیل ناترازی کمک کنند، اما نمی‌توان صنعت را در روزهای ابری یا شرایط خاص تعطیل کرد.

شروع دو طرح ۷ و ۸ هزار مگاواتی نیروگاه خورشیدی

سعید شوال پور، سرپرست شرکت توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر خلیج فارس، در ابتدای این نشست با بیان اینکه در چند دهه گذشته همواره اختصاص سهمی به انرژی‌های تجدیدپذیر مطرح بوده و از دهه ۸۰ سازمانی به همین عنوان در کشور راه‌اندازی شد، گفت: حرکت در این حوزه و سرمایه‌گذاری در آن در سال‌های گذشته صرفه نداشت و رقابت‌پذیری در آن کمتر بود و درعین‌حال فناوری در این عرصه به بلوغ لازم نرسیده بود. بالاین‌حال در شرایط امروز کشور که با مسئله ناترازی انرژی مواجه هستیم مسئله تنوع در سوخت و حامل‌های انرژی به‌طور جدی مطرح شده است.

وی با بیان اینکه صنایع، شرکت‌های بزرگ و بانک‌ها و هلدینگ‌ها وظیفه جدی در این عرصه دارند، گفت: این نوآوری و ایده هلدینگ خلیج فارس برای ورود به حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر در سطح کشور مطرح شده است و طبق برنامه قرار است در یک افق پنج‌ساله برنامه‌ریزی برای اهداف پیش‌بینی‌شده را داشته باشد و برای این هدف لازم بود مجموعه مستقلی این برنامه را در هلدینگ دنبال کند و به همین دلیل شرکت توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر خلیج فارس شکل گرفت.

وی با اشاره به اقدامات انجام شده در این شرکت تاکنون، گفت: اقدامات خوبی انجام شده از جمله اینکه تفاهماتی با ساتبا برای اختصاص نزدیک ۳۰۰۰ مگاوات ساختگاه به این شرکت اتفاق افتاده که از این ۳ هزار مگاوات تقریباً ۲۲۰۰ مگاوات آن قابل بهره‌برداری و برنامه‌ریزی است و مجوزهای لازم و موافقت‌نامه‌های اصولی اخذ شده است.

وی افزود: همچنین دو طرح ۷ هزار مگاوات و ۸ هزار مگاوات در کشور در حال انجام است. در طرح ۷ هزار مگاواتی دولت ورود کرده و تجهیزات لازم از جمله پنل و اینورتر را تهیه کرده است و در تلاش است امکانات لازم را در اختیار مجموعه‌هایی که به دنبال ساخت نیروگاه خورشیدی هستند قرار دهد.

وی با اشاره به پلنت ۸ هزار مگاواتی که در برنامه این شرکت قرار دارد، گفت: این پلنت برای شرکت‌هایی است که می‌خواهند مستقلاً کار تأمین را انجام دهند و ما در هر دو این برنامه‌ها پیگیری و مذاکرات خوبی با تیم صندوق توسعه ملی داشته‌ایم و می‌توان گفت که به لحاظ حقوقی مسیر کار برای هر دو پروژه فراهم شده است.

شوالپور با اعلام اینکه عاملیت پروژه ۸ هزار مگاواتی را بانک تجارت بر عهده دارد، گفت: بانک تجارت در برنامه‌ای که قبلاً با صندوق توسعه ملی در ارتباط با عاملیت ارزی داشته این پروژه اعلام آمادگی کرده است.

وی با اشاره به بخش از سختی‌های مسیر این پروژه‌ها از جمله اخذ مجوزهای مربوط به محیط‌زیست و تملک زمین‌ها و در ادامه مطالعات زمین‌شناسی و اتصال به شبکه‌ها و hellip؛ گفت: این کارها باید با توجه انجام شود چرا که قرار است ۲۵ سال این نیروگاه در یک منطقه کار کند.

تعویض کوره‌ها و تغییر ۱۸ درصدی مصرف سوخت

مدیرعامل پتروشیمی نوری در این نشست با بیان اینکه شرکت‌های پتروشیمی با توجه به شرایط ناترازی و در ادامه کمک به دولت، تلاش‌های زیادی برای تأمین انرژی تجدیدپذیر شروع کرده است، گفت: یکی از اقدامات کاهش مصرف و بهینه‌سازی در تولید فعلی بوده است و ما تونستیم با کمتر از استاندارد پیش‌بینی‌شده کار کنیم و در حال حاضر استاندارد ۱۹ گیگا ژول بر تن را به عدد ۸ رسانده‌ایم و ذخیره تقریباً سه و نیم همت را رقم زده‌ایم. یکی دیگر از کارهایمان نیز تعویض مشعل‌های کوره‌ها بود که در نتیجه این تغییر ۱۸ درصد مصرف سوخت در پتروشیمی نوری پایین آمد.

غلامرضا جمشیدی با اشاره به پروژه دیگری که قرار است در آن فلر پتروشیمی نوری جمع‌آوری و محصول آن تبدیل به ال پی جی و یک نوع کود می‌شود، افزود: پروژه‌های اصلاحی دیگری هم در دست بررسی است.

دنیا به سمت به سبد انرژی متنوع می‌رود

یک فعال و محقق حوزه انرژی با اشاره به سابقه انواع سوخت در ایران و شروع مصرف گاز و ناترازی در این حوزه، گفت: قطع گاز پتروشیمی‌ها در ۴ ماه سال عادی و دائمی شده است و ما نیاز به تنوع سبد انرژی داریم.

محسن حائری نژاد با بیان اینکه تقاضای انرژی جهانی از ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۴، بیش از ۶۰ درصد رشد داشته است، گفت: میزان سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر افزایش داشته و هر چقدر از میزان سرمایه‌گذاری در نفت کاسته شده به سرمایه‌گذاری در حوزه پتروشیمی افزوده شده است و دنیا به سمت یک سبد انرژی حرکت می‌کند.

وی با بیان اینکه بسیاری از کشورهای دنیا و به‌خصوص رقبای منطقه‌ای ایران از جمله قطر و عربستان به دنبال افزایش سهم منابع انرژی تجدیدپذیر هستند، افزود: طبق داده‌های موجود، شرکت‌هایی که به سمت فناوری انرژی‌های تجدیدپذیر حرکت کرده‌اند ماندگاری بیشتری در بازار دارند.

و مدیرعامل شرکت اکسون با اشاره به وضعیت خوراک در پتروشیمی‌ها، حرکت به سمت انرژی‌های تجدیدپذیر را اجتناب‌ناپذیر خواند و گفت: علاوه بر این باید مسئله تکمیل زنجیره را جدی بگیریم و محصولاتی متنوع را تولید کنیم.

ضرر ۸ میلیارد دلاری ظرفیت خالی پتروشیمی‌ها

در ادامه این نشست، عضو کارگروه نفت و انرژی دولت با بیان اینکه ۵۲ مورد از ۱۵۱ نیروگاهی که در سال گذشته ایجاد شد، مربوط به انرژی‌های تجدیدپذیر بود، افزود: ظرف ۱۸ ماه گذشته به همت عزیزان این صنعت به ۳۱۶۵ مگاوات رسیده است.

بابک آوند با اشاره به ظرفیت تولید گاز کشور که روزانه یک میلیارد و ۱۰۹ میلیون مترمکعب است، گفت: برنامه‌ریزی برای سرمایه‌گذاری و مصرف گاز کشور در این سال‌ها درست نبود و در نتیجه باعث کسری بودجه و ناترازی شده است. می‌توان گفت که هم در مدیریت مصرف، هم در مدیریت تولید اشتباهاتی داشته‌ایم؛ اما امروز سیستم به بلوغی رسیده که پذیرفته و این انحراف معیار در برنامه هفتم و پس از آن جبران می‌شود.

وی تصریح کرد: برای توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر به ۱۷ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز داریم که باید در دوره‌های زمانی ۱۴ تا ۲۶ ماه انجام شود.

وی با اشاره به ظرفیت ۲۳ درصدی خالی پتروشیمی‌ها که حدود ۶ تا ۷ میلیارد دلار تفاوت در درآمد پتروشیمی‌ها ایجاد می‌کند، گفت: یعنی ۹۶ میلیون تن ظرفیت اسمی پتروشیمی است؛ اما حدود ۸۰ میلیون تن تولید دارند و دلیل آن کمبود گاز است و راهی نداریم جز اینکه سهم مصرف خانگی و تجاری را کم کنیم تا صرف صادرات شود و هم‌زمان به سمت انرژی‌های تجدیدپذیر حرکت کنیم.

در ادامه این نشست رستم‌آبادی، عضو هیئت‌مدیره شرکت نیکا گرو، درباره انرژی زمین گرمایی و سهیل پرخیال، مدیر پروژه استفاده از انرژی زمین گرمایی وزارت نیرو، درباره افتتاح اولین نیروگاه زمین گرمایی در مشکین‌شهر توضیحاتی فنی را ارائه کردند.

همچنین در پایان این نشست امیرعباس درویش، مدیرعامل شرکت انرژی‌های تجدیدپذیر شمس، درباره عملکرد این مجموعه در حوزه ساخت نیروگاه‌های خورشیدی توضیحاتی ارائه کرد.